

В. А. Опришко

Красний Колядин

КРАСНИЙ КОЛЯДИН – село Талалаївського району Чернігівської області. Красноколядин. сільс. раді підпорядк. с-ще Зелений Гай і села Глинське та Левівщина. Знаходиться на лівому березі р. Ромен (притока Сули, бас. [Дніпра](#)), за 222 км від обл. центру, за 20 км від райцентру та за 7 км від залізнич. ст. Рубанка. Пл. 10 км². Насел. 1039 осіб (2001), переважно українці. На тер. та pobl. К. К. розташ. скіф. кургани (5–3 ст. до н. е.), знайдено скарб рим. монет (2 ст.), виявлено поселення сіверян (8–9 ст.), городище періоду Київ. Русі (пам'ятка архітектури нац. значення). 1838 рос. історик М. Арцибашев ототожнив давньорус. городище з літопис. м. Глебль (згадується під 1147 та 1159). Пізніше до його точки зору приєдналися історики й археологи М. Погодін, Філарет (Гумилевський), П. Голубовський, О. Лазаревський, А. Насонов, О. Зайцев, В. Коваленко. Глебль виник наприкінці 11 ст., у 12–13 ст. складався, напевне, з трьох частин: дитинця (Гуляй-Городок), окол. міста (Замок) і посаду (Фортеця). Городище багато разів розкопувалося. Культур. шар майже повністю перемішаний (потуж. 0,7–1,8 м), містить кераміку 1 тис. до н. е., 8–10, 11–13, а також 16–18 ст. Уперше згадується у писем. джерелах 2-ї пол. 16 ст. під назвою Красне. Жит. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького у складі Краснян. (згодом – Красноколядин.) сотні (існувала 1649–1782) Прилуц. полку. К. К. мав земляний замок і права вільного військ. міста. За рік до ліквідації Гетьманщини у складі Красноколядин. сотні перебували 72 насел. пункти. 1729 збудовано Микол., 1814 – Успен. церкви. 1866 у К. К. було 274 двори, мешкало 1989 осіб, працювали 3 винокур. заводи, відбувалося 4 ярмарки на рік; 1897 – 511 дворів, 3369 жит., земська школа, б-ка, 5 ярмарків на рік. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. Жит. потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від вересня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. На фронтах 2-ї світової війни воювало 456 жит., з них 345 загинуло. До серед. 1990-х рр. працював цегел. завод. Нині у К. К. – заг.-осв. школа, дитсадок; клуб, б-ка; лікар. амбулаторія. Встановлено меморіал Слави на честь односельців, які загинули на фронтах 2-ї світової війни. Серед видат. уродженців – педагог, чл.-кор. НАПНУ [М. Бурда](#) та співак, засл. арт. УРСР [І. Бабич](#). У К. К. жив і працював народник *Я. Стефанович* (тут і похований).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Красний Колядин / В. А. Опришко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2841>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).